

v X. ročníku tohoto časopisu a úplné rozebrání prvního vydání a konečně nově vydané právní předpisy této materie se týkající přiměly autora k novému vydání.

Z nových předpisů jsou zde komentovány zákon č. 132/1930 o železničních knihách a zástavních právech nabytých na drahách, vládní nařízení č. 36/1931 o zařízeních, zakládání a vedení železničních knih, vládní nařízení č. 64/1930, jímž se částečně provádějí hlavy II., III., IV. katastrálního zákona.

Obrovské toto dílo, s nevšední důkladností a svědomitostí zpracované, komentuje vždy s celým aparátem judikátním, výnosovým atd. knihovní zákon, návod ku jeho provedení, upravovací řízení, předpisy o zakládání nových pozemkových knih a o jejich vnitřních zařízeních, předpisy o dělení a odepsání pozemků, předpisy o železničních knihách, o knihách horních, zákon č. 82/1883 ř. z., zákony o agrárních operacích a pozemkové reformě, předpisy o soustavě elektrisaci, předpisy k ochraně majitelů zástavních listů, obsahuje příslušné předpisy z práva poplatkového, komentuje zákon katastrální a příslušné vládní nařízení.

Práce tato, jak sebráním ohromného materiálu, tak jeho zpracováním představuje se jako klasické dílo svého druhu a může směle a v mnohém ohledu zajisté vítězně závoditi s nejpřednějšími pracemi zahraničními. Zejména výběr judikatury jak bývalého Nejvyššího soudu rakouského, tak našeho nejvyššího soudu svědčí o autorově dokonalé znalosti praxe nejvyšších soudních tribunálů. Oproti prvému vydání výnosový a judikátní materiál je ještě podstatně zvětšen. Pro právní praxi je toto dílo pomůckou nepostradatelnou.

Dr. Vladimír Kubeš (Brno).

SBORNÍK ARCHIVU MINISTERSTVA VNITRA rep. Čs. Svazek VI. — Praha, 1933, str. 360, 3 příl. 8°. — Nový svazek sborníku archivu ministerstva vnitra přináší celkem tři příspěvky, vesměs důležité pro československé právní dějiny. Příspěvek Dr. Josefa Bergla »Judaica v archivu ministerstva vnitra v Praze« (str. 1—64) a Dr. Václava Pešáka »Studie k dějinám královské komory« (str. 67—178) jsou důležité pro právní prameny: Berglův podává nejen velmi instruktivní výčet pramenů k dějinám židů ve zmíněném archivu, nýbrž i přehled nejdůležitějších momentů z dějin židů u nás. Studie Pešáková pak je vlastně přípravná studie pramenná k pokračování jeho dějin král. české komory. Zabývá se v ní monograficky archivem čes. komory, snaží se jej co nejpodrobněji rekonstruovati, vysvětliti vznik i jeho osudy. Tato pečlivá práce Pešáková je tím sympatičtější referentu, že kdysi na tomto místě (XIII. 111, 217) v referátu i. pak v replice poukázal na nutnost podrobné práce pramenné. Pešák se ujal této práce nyní pilně a důsledně (srov. již dřívější o čes. dvorské kanceláři jeho článek ve Sborníku II.) a protože nadto slibuje postupně řešiti jednotlivé sporné otázky české komory předem, můžeme se plným právem nejen těšiti na pokračování jeho soustavných dějin čes. komory, nýbrž i na všechny přípravné studie. Třetí příspěvek tohoto svazku Sborníku Dr. Františka Roubíka »Příspěvky k československé historické geografii« (str. 181—352) jsou vlastně tři samostatné studie. V první Roubík podává historii hraničních sporů moravsko-uherských v 16.—18. stol. Úvodem podal i přehled ustalování hranice moravsko-uherské a tedy vlastně nyní i moravsko-slovenské, čímž Roubíkova práce nabývá významu velmi praktického. Sluší na vysvětlenou upozorniti, že jednak hranice mezi jednotlivými zeměmi byly velmi často sporné (srov. na př. typický případ hranice česko-moravské) a jednak že ještě v letech šedesátých minulého století vznikl na hranici moravsko-slovenské spor, k němuž dobré zdání podával tehdy Boček. Ve druhé kapitole pojednal Roubík o mapě zemských stezek a celních stanic v Čechách Jana Sticha z r. 1676, kterou i v reprodukci a schematickém znázornění celních úřadů připojil v příloze. Jeho příspěvek má tedy význam pro hospodářské a finanční dějiny české. Konečně ve třetí kapitole podal nám velmi cenný a pro každého badatele důležitý přehled obsahu sbírky map a plánů, které jsou uloženy v archivu min. vnitra. — Ze tedy obsah tohoto svazku Sborníku, třebaš vlastně se nijak jednotlivé

příspěvky nestýkají (což ovšem není výtka!), je bohatý, vysvětluje již z tohoto stručně nastíněného přehledu. Č a.

DR. J. MATOUŠEK: *Hospodářství usměřňované ve světle teorie a praxe*. Nákladem Pražské akciové tiskárny v Praze, 1933, 8°, stran 204, cena Kč 22.—. Velice bystrá studie na základě podrobných dokladů z praxe a z literatury. Autor zabývá se definicí plánovitého hospodářství a jeho kritikou, všímá si periodicity jeho výkyvů mezi svobodou a vázaností, uvádí Bráfův názor o liberalismu i Horáckovu kritiku plánovitého hospodářství, uvádí zřetel na souvislosti hospodářské v lidském hospodaření a dovozuje potřebu případných organizačních změn ve správě státu i nezbytnost jednotné ideje, jednotné tendence při zásahu do národního hospodářství. Mluví dále o obtížích při koaličním systému a o vývoji živnostenské politiky, o hospodářské krizi, jež tendence intervencionismu sesiluje podobně jako válka, jedná postupně o mezinárodní politice jako podnětu k usměřňování a o Malé dohodě. Zvláštní část publikace jest věnována zkušenostem československé praxe vzhledem ke stavu v ostatních státech. V závěru shrnuje spisovatel výsledky teoretického studia a praxe ve dvanáct thesích. Zejména zajímavě dovozuje autor nutnost, aby stát při intervencionismu ve směru národohospodářském zasahoval jenom s největší opatrností, po zralém, všestranném vyšetření dotyčných hospodářských poměrů, aby nepovstala spíše škoda nežli užitek a doporučuje, aby nebylo zapomináno osvědčených světlých stránek hospodářského liberalismu. Dr. Jindřich.

SBORNÍK PŘÍSPĚVKŮ K DĚJINÁM HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. — Za red. univ. prof. PhDr. V. Vojtíška. Díl V., sešit 2. (str. 161—929). — Praha — 1932. Důchody obce, in 8°. — O příspěvcích tohoto svazku, pokud mají přímý vztah k právním dějinám, bylo referováno na tomto místě, protože jednotlivé práce již vyšly v separátních otiscích dříve. Tak je to s prací Mendlovou (Z hospodářských dějin středověké Prahy, viz referát v tomto časopisu VII. 1926, str. 61) a Šebánkovou (Desetipanský úřad Starého města pražského a jeho knihy (viz ref. VIII. 1927, str. 282). V tomto 2. sešitě V. svazku kromě nich jest obsazena dále studie Boženy Kubíčkové »K počátkům pražského oficiálu« (str. 391—479), v níž se pojednává o vzniku instituce biskupských oficiálů a tedy je to studie k dějinám církevního práva u nás. Konečně dvě práce, a to F. M. Bartoše »Do čtyř pražských artykulů« a R. Urbánka »Volba Jiřího z Poděbrad za krále českého« již svými nadpisy prozrazují obsah a třebas jsou to práce po výtce historické, přece se právních otázek (srov. na př. v Urbánkově studii otázku volitelnosti českého krále) dotýkají velmi silně. První sešit tohoto svazku má být věnován cele studii V. Vojtíška »Z nejstarších právních dějin měst pražských« a právě pro důležitost tohoto tématu, jakož i pro Vojtíškovu autoritu v těchto sporných otázkách vzbuzuje oprávněný náš zájem. Vydání prvního sešitu bylo zatím redakcí odsunuto. Č a.

DR. ARMIN GÜNZEL: *Rukověť československého civilního práva procesního v Čechách, na Moravě a ve Slezsku platného*. — Nákl. J. G. Calveho, universitního knihkupectví Robert Lerche, Praha 1933, stran 260, cena neudána. — Kniha byla původně vydána německy, na to text její byl přepracován, jednak za účelem docílení, jak praví sám autor, přehlednosti, jakož i proto, aby byl uveden v soulad se změnami, které nastaly v oborech, s civ. soud. řádem souvisejících. Při tom bylo zejména přihlíženo k novému konkursnímu a vyrovnávacímu řádu, jakož i k novému zákonu o řízení ve věcech nesporných. V poznámkách jest pak poukázáno na některé důležité změny, obsažené v osnově nového, jednotného civil. řádu soudního, který se připravuje.

Aby dílo mohlo pojmouti ve stručném rozsahu celou rozsáhlou materii c. ř. s., upustil spisovatel od citování autorů při jednotlivých sporných otázkách. Pouze ohledně Horova »Československého civilního práva procesního« připojil překladatel díla Rudys poznámky, pokud se tyto názory podstatně odchylují od autorových.